

9.Sınıf Coğrafya Dünyanın Günlük Hareketi ve Sonuçları Konu Anlatımı

Dünya'nın Günlük Hareketinin Sonuçları

Dünya'nın kutuplardan geçtiği düşünülen ve Ekvator düzlemine dik olan bir eksenidir. Dünya, bu eksen etrafında batıdan doğuya doğru (saat yönünün tersi yönde) döner. 24 saat süren bu harekete **günlük hareket** denir.

Dünya, eksen etrafında atmosfer ile birlikte döndüğünden bu hareket ilk bakışta algılanamaz. Bu dönüş sırasında hız, en fazla Ekvator çevresinde olup, 1670 km/saattir.

Dünya'nın eksen etrafındaki hareketine bağlı olarak yeryüzünde görülen başlıca durumlar şunlardır:

- Gece ve gündüz birbirini takip eder.
- Güneş ışınlarının bir merkeze düşme açısı gün içinde değişir. Güneş ışınları, sabah ve akşam saatlerinde eğik, öğle vaktinde dike yakın açıyla gelir.
- Cisimlerin gün içindeki gölge boyları değişir.
- Gölge boyları, sabah ve akşam saatlerinde uzun, öğle vaktinde kısa olur.
- Günlük sıcaklık farkları oluşur. Bunun sonucunda; taşların fiziksel olarak ufalanması ve günlük rüzgârlar (meltemler) oluşur.
- Dünya batıdan doğuya doğru döndüğünden, doğudaki bir nokta batıdakine göre Güneş'i daha önce görür. Bu duruma bağlı olarak yerel saat farkları ve yönler oluşur.
- 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç kuşakları oluşur.
- Merkezkaç (coriolis) kuvveti oluşur. Buna bağlı olarak sürekli rüzgârların ve okyanus akıntılarının yönlerinde sapmalar oluşur.